AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNIVERSITETI

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri
üzrə prorektor v.i.e:
dos. Zaur Məmmədov
"12" 09 2025-ci il

FƏNN SILLABUSU

İxtisas: 050310 - Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması
Fakültə: Tarix coğrafiya və incəsənət
Kafedra: Tarixvə onun tədrisi metodikası
Fənn haqqında məlumat:
Fənnin adı: Məişət və geyim tarixi (İşçi proqram LDU-nun Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2022-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir (protokol№1).
Kodu: İPF-B08
Tədris ili: II (2025-2026) Semestr: III
Tədris yükü: Cəmi 150 saat. Auditoriya saatı - 45 saat (30 saat mühazirə;15 saat seminar.)
Təhsilalma forması: Əyani
Tədris dili: Azərbaycan dili
AKTS üzrə kredit: 5 kredit
II Müəllim haqqındaməlumat:
Adı, soyadı , elmi dərəcəsi : b/m .Sevdimova Məlahət Miriş qızı
Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 21, 2 saylı tədris korpusu
Məsləhət saatı: II-III günlər: saat 12-14
E-mail ünvanı: malahat-80@mail.ru
III Tövsiyə olunan dərslik, dərsvəsaitivə metodik vəsaitlər:

1. Əfəndiyev R. Azərbaycan bədii sənətkarlığı dünya muzeylərində.Bakı: Işıq, 1980.
2. Əfəndiyev R. Azərbaycan el sənəti. Bakı: Azərbaycan DövlətNəşriyyatı, 1971.
3. Əfəndiyev R. Azərbaycan maddi mədəniyyət nümunələri. Bakı: Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı, 1960.
4. Əzizbəyova R.Ə. Azərbaycanın milli geyimləri. Bakı, 1972.
5. Dünyamalıyeva S. Moda tarixi və dünya xalqlarının milli geyimləri, Bakı, 2013.
6. Xudiyeva Ə.X. GEYİMLƏRİN STİL TARİXİ. Sumqayıt, 2020.
7. Paşayev B.S., Y.Ç.Ağamalıyeva, L.H.Məmmədova "Moda və kostyumun tarixi", Bakı, 2009.

IV Prerekvizitlər: Bu fənnin tədrisindən öncə başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.
V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.
VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn çərçivəsində dünya xalqlarının maddi mədəniyyətinin və geyim tarixinin inkişafının əsas mərhələlərinə, formalaşma istiqamətlərinə; bu sahələrdə baş verən prosesləri qiymətləndirərək sərbəst fikir yürütmək bacarığına; hər bir mərhələyə xas olan məişət və geyimin səviyyəvi xüsusiyyətlərini üzə çıxarmaq bacarığına diqqət yetirilməlidir.
VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.
VIII Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.
Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.
Qiymət meyarları aşağıdakılardır:
-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir,
-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandıra bilmir
-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir:
-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandıra bilmir;

CamScanner ilə skan edilib

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
-0 bal- suala cavab yoxdur.
Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.
Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.
X Təqvim mövzu planı: 30 saat mühazirə,15 saat seminar

№	Keçirilən mühazirə və seminar mövzuların məzmunu	Müh	Sem
1.	**Mövzu: Geyim mədəniyyətinin formalaşması.** 1. Məişət və geyim tarixi fənninin məqsəd və vəzifələri. Geyim və moda 2. İbtidai dövr məişət və geyim tarixi Ədəbiyyat: (5;6;7)	2	2
2.	**Mövzu: Qədim dövr Misir məişət və geyim tarixi** 1. Qədim Misirdə geyim ənənələri 2. Qədim şahlıq dövrünün geyimləri. 3. Orta və Yeni şahlıq dövrünün geyimləri. Ədəbiyyat: (5;6;7)	4	2
3.	**Mövzu: Mesopotomiya məişət və geyim tarixi** 1. Mesopotomiyada geyim ənənələri 2. Mesopotomiyada əyanların geyim.Geyimdə sosial fərqlər 3. Ədəbiyyat: (6;7)	2	
4.	**Mövzu: Qədim Yunanıstan məişət və geyim tarixi.** 1. Qədim Yunanıstanda iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər.Məişət və geyim 2. Qədim Yunanıstanda kişi geyimi 3. Qədim Yunanıstanda qadın geyimi 4. Qədim Yunanıstanda kosmetika, bəzəmə, ayaqqabı Ədəbiyyat: (5;6;7)	2	2
5.	**Mövzu: Qədim Roma məişət və geyim tarixi** 1. Qədim Romada iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər. 2. Respublika dövru Qədim Romanın mədəniyyəti və incəsənəti. 3. Qədim Romada kişi geyimi 4. Qədim Romada qadın geyimi Ədəbiyyat: (1;2;3)	2	2
6	**Mövzu: Bizansın məişət və geyim tarixi** 1. Bizans imperiyasının yaranması.Bizansda təsviri və tətbiqi sənət 2. Bizansda kişi geyimi 3. Bizansda qadın geyimi Ədəbiyyat: (2;6;7)	4	2
7	**Mövzu: Roman dövrünün məişət və geyim tarixi** 1. Roman dövrundə məişət və geyim tarixinin səciyyəvi xüsusiyyətləri 2. Erkən orta əsrlər geyimi. Roman dövrü 3. Avropa geyimin yeni formalarının meydana gəlməsi. Roman dövrü Ədəbiyyat: (2;4;5)	2	
8	**Mövzu: Qotika dövrünün məişət və geyim tarixi** 1. Qotika dövrundə məişət və geyim tarixinin səciyyəvi xüsusiyyətləri 2. İnkişaf etmiş orta əsrlərin geyimi. Qotika dövru 3. Qotik zərdəgan dəbi.Burqund dəbi Ədəbiyyat: (1;3;7)	2	2
9	**Mövzu: İntibah dövrü İtaliya geyimləri.** 1. İntibah dövrü İtaliya geyimləri 2. İntibah dövründə İtaliyada yeni dəbin formalaşması	2	

CamScanner ilə skan edilib

	3. Venesiya qadın geyimləri Ədəbiyyat: (2;5;6;7)		
10	**Mövzu: İntibah dövrü Fransa və İngiltərə geyimləri** 1. İntibah dövrü Fransa geyimləri 2. İntibah dövrü İngiltərə geyimləri Ədəbiyyat: (3;4;5)	2	2
11	**Mövzu: İntibah dövrü İspaniya geyimləri** 1. İspaniya kişi geyimi 2. İspaniya qadın geyimi Ədəbiyyat: (2;5;6)	2	
12	**Mövzu: Azərbaycanda məişət və geyim tarixi** 1. Azərbaycan qədim məişət əşyaları 2. Azərbaycan kişi geyimləri 3. Azərbaycan qadın geyimləri 4. Azərbaycan milli geyimlər uyğun bəzək əşyalarının hazırlanması Ədəbiyyat: (1;4;7)	4	1

XI. Fənn üzrə tələblər: Məişət və geyim tarixi fənninin məqsəd və vəzifələri, geyim və moda Qədim Yunanıstanda iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər,məişət və geyim, Bizansın məişət və geyim tarixi İntibah dövrü İtaliya geyimləri, Azərbaycan milli geyimlər uyğun bəzək əşyalarının hazırlanması, Azərbaycanda məişət və geyim tarixi mövzularını tələbələrə mənimsətmək.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri

- Konkret əsərləri atribusiya etmək, incəsənət ilə bağlı elmi mənbələri təhlil etməyi bacarmalıdır.
- İxtisas üzrə xüsusi terminalogiyanı bilməli, geyim ilə tarixi dövr və aid olduğu ölkəni təyin etməli, tarixi geyimlərin konstruktiv-texnoloji və dekorativ xüsusiyyətlərini müəyyən etməyi bacarmalıdır.
- Dünya xalqlarının maddi mədəniyyətinin və geyim tarixinin inkişafının əsas mərhələlərinə, formalaşma istiqamətlərinə bələd olmalıdır.
- Geyim tarixinin inkişafının əsas mərhələləri haqqında sərbəst fikir yürütməyi bacarmalıdır.
- Hər bir mərhələyə xas olan məişət və geyimin səciyyəvi xüsusiyyətlərini üzə çıxarmaq bacarığına yiyələnməlidir

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollekvium sualları:

I Kollekvium sualları:

1. Məişət və geyim tarixi fənninin məqsəd və vəzifələri. Geyim və moda
2. İbtidai dövr məişət və geyim tarixi
3. Qədim Misirdə geyim ənənələri
4. Qədim şahlıq dövrünün geyimləri.
5. Orta və Yeni şahlıq dövrünün geyimləri.
6. Mesopotomiyada geyim ənənələri
7. Qədim Yunanıstanda iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər.Məişət və geyim
8. Qədim Yunanıstanda kişi geyimi
9. Qədim Yunanıstanda qadın geyimi
10. Qədim Yunanıstanda kosmetika, bəzəmə, ayaqqabı

II Kollekvium sualları:

1. Qədim Romada iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər.
2. Respublika dövru Qədim Romanın mədəniyyəti və incəsənəti.
3. Qədim Romada kişi geyimi
4. Qədim Romada qadın geyimi
5. Bizans imperiyasının yaranması.Bizansda təsviri və tətbiqi sənət
6. Bizansda kişi geyimi və qadın geyimi
7. Erkən orta əsrlər geyimi. Roman dövrü
8. Avropa geyimin yeni formalarının meydana gəlməsi. Roman dövrü
9. Qotika dövrundə məişət və geyim tarixinin səciyyəvi xüsusiyyətləri
10. İnkişaf etmiş orta əsrlərin geyimi. Qotika dövru

XV.Fənn üzrə imtahan sualları

1. Məişət və geyim tarixi fənninin məqsəd və vəzifələri. Geyim və moda
2. İbtidai dövr məişət və geyim tarixi
3. Qədim Misirdə geyim ənənələri
4. Qədim şahlıq dövrünün geyimləri.
5. Orta və Yeni şahlıq dövrünün geyimləri.
6. Mesopotomiyada geyim ənənələri

CamScanner ilə skan edilib

7. Mesopotomiyada əyanların geyim.Geyimdə sosial fərqlər
8. Qədim Yunanıstanda iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər.Məişət və geyim
9. Qədim Yunanıstanda kişi geyimi
10. Qədim Yunanıstanda qadın geyimi
11. Qədim Yunanıstanda kosmetika, bəzəmə, ayaqqabı
12. Qədim Romada iqtisadi, ictimai və mədəni münasibətlər.
13. Respublika dövru Qədim Romanın mədəniyyəti və incəsənəti.
14. Qədim Romada kişi geyimi
15. Qədim Romada qadın geyimi
16. Bizans imperiyasının yaranması.Bizansda təsviri və tətbiqi sənət
17. Bizansda kişi geyimi
18. Bizansda qadın geyimi
19. Roman dövrundə məişət və geyim tarixinin səciyyəvi xüsusiyyətləri
20. Erkən orta əsrlər geyimi. Roman dövrü
21. Avropa geyimin yeni formalarının meydana gəlməsi. Roman dövrü
22. Qotika dövrundə məişət və geyim tarixinin səciyyəvi xüsusiyyətləri
23. İnkişaf etmiş orta əsrlərin geyimi. Qotika dövru
24. Qotik zərdagan dəbi.Burqund dəbi
25. İntibah dövrü İtaliya geyimləri
26. İntibah dövründə İtaliyada yeni dəbin formalaşması
27. Venesiya qadın geyimləri
28. İntibah dövrü Fransa geyimləri
29. İntibah dövrü İngiltərə geyimləri
30. İspaniya kişi geyimi
31. İspaniya qadın geyimi
32. Azərbaycan qədim məişət əşyaları
33. Azərbaycan kişi geyimləri
34. Azərbaycan qadın geyimləri
35. Azərbaycan milli geyimlər uyğun bəzək əşyalarının hazırlanması

Məişət və geyim tarixi fənninin sillabusu 050310 "Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib olunmuşdur. Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdiri : ____________ **dos. K.F.Mahmudov**

Fənn müəllimi : ____________ **b/m.M.M.Sevdimova**

CamScanner ilə skan edilib